

Jaarverslag 2018

**Stichting Landschapsbeheer Oss
Stichting Werkplaats NLC
Stichting Landerij VanTosse**

Viering 20-jarig bestaan bij het Huis Cumberland in de Tuinderij VanTosse

Jaarverslag 2018

Landschapsbeheer Oss
WerkplaatsNLC
Landerij VanTosse

Tolstraat 3
5342 NH Oss

secretariaat@landschapsbeheer-oss.nl
secretariaat@werkplaatsnlc.nl
secretariaat@landerijvantosse.nl

www.landschapsbeheer-oss.nl
www.werkplaatsnlc.nl
www.landerijvantosse.nl

Secretaris

Leo de Hoogt

Oktober 2019

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
1.1. Doelstelling	1
1.2. Bestuurssamenstelling	2
2. Bestuursverslag	4
3. Vijfjarenplan	8
4. Activiteitenverslag	16
4.1. Landschapsbeheer Oss	16
4.2. Werkplaats NLC	21
4.3. Landerij VanTosse	25
5. Financieel verslag	31
6. Bijlagen	32
Bijlage 1: Overzichtskaart beheergebieden	33
Bijlage 2: Lijst beheergebieden	34
Bijlage 3: Lijst Projecten	37
Bijlage 4: Balans 2018	41
Bijlage 5: Baten en lasten	44

1. Inleiding

In 2011 werden de Stichting Werkplaats Natuur, Landschap en Cultuurhistorie (Werkplaats NLC) en de Stichting Landerij VanTosse naast de Stichting Landschapsbeheer Oss opgericht. De drie stichtingen zijn onafhankelijk van elkaar, maar hebben onderling een sterke verwantschap. Om deze reden wordt het jaarverslag van de drie stichtingen gecombineerd.

1.1. Doelstelling

Landschapsbeheer Oss streeft als onafhankelijke organisatie naar behoud, beheer en ontwikkeling van een ecologisch landschappelijk en cultuurhistorisch waardevol landschap in de gemeente Oss.

Zij werkt daartoe vooral samen met (semi) overheden, terrein beherende organisaties, landbouworganisaties en (incidenteel) met particulieren. Belangrijk doel is dat mensen zelf aan de slag gaan met de zorg voor het landschap bij hen in de buurt.

Zij verwezenlijkt haar doel door o.a.:

- het wekelijks organiseren van werkdagen
- het bieden van gevarieerd werk in een professionele omgeving
- het geven van voorlichting en educatie om het draagvlak voor behoud, herstel en ontwikkeling van het landschap te vergroten
- het organiseren van opleidings- en gezelligheidsactiviteiten voor de vrijwilligers
- het organiseren van de jaarlijkse opschoondag in het buitengebied
- het beheer en onderhoud van het wandel- en fietsroutenetwerk en diverse ommetjes in de gemeente Oss.

De Werkplaats NLC heeft ten doel de acquisitie, het vormgeven en uitvoeren van projecten en het ontwikkelen van visies op het uitvoeren van beheer en onderhoud van diverse natuurgebieden in het buitengebied.

Zij doet voor het uitvoeren van de taken een beroep op de vrijwilligers van Landschapsbeheer Oss en schakelt waar nodig professionals in.

De organisatie maakt daarbij gebruik van de professionele diensten van een coördinator projecten en een coördinator beheer. Ook de bedrijfsleiding van Landschapsbeheer Oss en de Landerij VanTosse is ondergebracht bij de werkplaats NLC.

Landerij VanTosse heeft als doel het stimuleren van een duurzaam landgebruik. Zij realiseert dit door het uitoefenen van agrarische activiteiten op basis van ecologische principes waarbij voedselproductie samengaat met het bevorderen van de biodiversiteit van het agrarisch landschap. De producten worden voornamelijk in de streek afgezet. Onderdeel is de ontwikkeling en het in standhouden van de Tuinderij VanTosse tot educatieve publieks-, proef- en pluktuin, waar op ecologische basis groenten en fruit wordt geteeld. De producten van de Tuinderij worden rechtstreeks aan klanten of via lokale ondernemers verkocht. De Landerij VanTosse biedt tevens stageplaatsen aan stagiaires van land- en tuinbouwopleidingen en werkervaringsplaatsen voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

1.2. Bestuurssamenstelling

Landschapsbeheer Oss

Dagelijks bestuur

voorzitter	Ronald Widdershoven (per 1 januari 2019 : Harry Peters)
secretaris	Hanny Wagemakers
penningmeester	Jan Ploegmakers

Adviserende leden

redactie nieuwsbrief/voorlichting	Richard Ceelen
juridisch adviseur	Maarten Furnee
financieel adviseur	Menno van der Most

Werkplaats NLC

Dagelijks bestuur

voorzitter	Maarten Furnee
secretaris	Natasja Verdaasdonk, per 24 april 2018 opgevolgd door Leo de Hoogt
penningmeester	Jan Ploegmakers

Adviserend Lid

financieel adviseur	Menno van der Most
---------------------	--------------------

Coördinatoren

coördinator Projecten	Henk Smouter
coördinator Beheer	Tonnie van Hooff

Landerij VanTosse

Dagelijks bestuur

voorzitter

Ronald Widdershoven
(per 1 januari 2019 : Harry Peters)

secretaris

Hanny Wagemakers

penningmeester

Jan Ploegmakers

Adviserende leden

redactie nieuwsbrief / voorlichting

Richard Ceelen

juridisch adviseur

Maarten Furnee

financieel adviseur

Menno van der Most

De beide coördinatoren zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding. Zij nemen deel aan alle bestuursvergaderingen van de drie Stichtingen.

2. Bestuursverslag

2.1. 20-jarig bestaan

Voor Landschapsbeheer Oss was 2018 een bijzonder jaar: we bestonden 20 jaar. Dat is op 6 oktober gevierd. Ter gelegenheid van ons 20-jarig bestaan waren we gastheer voor de opening van het vrijwilligersseizoen van Brabants Landschap in restaurant/zaal 't Putje. Vrijwilligersgroepen uit heel Brabant waren aanwezig bij het symposium en de activiteitenmiddag. Landschapsbeheer Oss tekende voor een belangrijk deel voor de inhoud van de dag. In de ochtend waren er lezingen rond het thema "We are Food", met enkele Osse sprekers en in de middag waren er mooie fietsexcursies in het Osse buitengebied. 's Avonds was er een feestavond voor onze vrijwilligers op de prachtige locatie bij het Huis Cumberland. We kijken terug op een goede viering van ons 20-jarig bestaan.

2.2. We staan er goed voor

Het was een goed jaar voor Landschapsbeheer Oss. Ons vrijwilligersbestand had een ongekende groei naar 172 vrijwilligers eind 2018. Onze wekelijkse werkoctenden in natuurgebieden zijn altijd goed voor een opkomst van ca. 30 vrijwilligers. Daarnaast nam het aantal extra dagdelen dat er specifieke klussen worden gedaan ook sterk toe. De samenwerking met Landschapsbelang Maasdonk kreeg steeds meer gestalte door het toenemende aantal gezamenlijke (werk)activiteiten. Ook de Tuinderij VanTosse kon rekenen op een groep van ca. 40 vaste vrijwilligers, die op de vaste dinsdag- en donderdagochtend werken aan het onderhoud van de tuin. Daarnaast biedt de tuin, net als Landschapsbeheer Oss, werkplekken aan mensen die om diverse redenen een (tijdelijke) werkplek zoeken. In totaal is vanuit onze drie stichtingen in 2018 ruim 16.000 uur aan het Osse landschap gewerkt.

Ons huishoudboekje is goed op orde. We kunnen onze activiteiten financieel sluitend uitvoeren dankzij een bijdrage van de gemeente en subsidies. We beschikken over voldoende reserves om aan onze verplichtingen te voldoen.

2.3. Locaties

We beschikken over twee locaties. Aan de Tolstraat is de Landschapswerf gevestigd. We hebben hier de beschikking over een locatie waar we kantoorruimte hebben, een (timmer) werkplaats, opslag van gereedschappen, opslag/droog ruimte voor hout en ruimte om de voertuigen te stallen. Wij hebben een aanzienlijke investering gedaan in verdere beveiliging nadat er twee keer is ingebroken. Onze werkplaats kampt met ruimtegebrek.

Viering 20-jarig bestaan bij het Huis Cumberland in de Tuinderij VanTosse

De Landerij VanTosse is met de Tuinderij VanTosse een parel in het gebied De Stelt. Het Huis Cumberland op de Tuinderij VanTosse is in gebruik als onderkomen voor vrijwilligers en als kleinschalig publiekscentrum. De bovenverdieping is in gebruik als kantoor- en vergaderruimte. Er is een kleine opslagplaats voor de dagelijkse gereedschappen.

2.4. Midden in de samenleving

Met ons grote aantal vrijwilligers en onze grote vriendenclub staan wij midden in de Osse samenleving. Dit blijkt ook uit de vele raakvlakken tussen onze werkzaamheden en het in 2018 opgestelde coalitieprogramma voor het nieuwe college van B&W van Oss. Onze activiteiten hebben betrekking op het:

- werken aan een aantrekkelijk en toegankelijk buitengebied
- bieden van werkervaringsplaatsen, stageplaatsen en vrijwilligersplaatsen
- werken aan duurzaamheid, biodiversiteit, bewustwording
- verbouwen van nieuwe gewassen en ontwikkelen van streekproducten
- beheren en toegankelijk maken van cultuurhistorische elementen
- bevorderen van burgerinitiatief en vrijwilligerswerk

Wij ervaren een groot draagvlak in de Osse samenleving.

2.5. Perspectief

Vanuit een mooi jubileum, een goed vrijwilligersjaar, en een goede positie in de Osse samenleving hebben we goede vooruitzichten. Onze vrijwilligers zijn gemotiveerd, we hebben veel en mooi werk en goede relaties met onze opdrachtgevers.

Niettemin blijven we kijken naar mogelijkheden voor verbetering van ons werk en onze organisatie. Onderdeel van dit jaarverslag is een uitvoerige evaluatie van ons vijfjarenplan. Vanuit deze evaluatie zien wij speerpunten waar we de komende jaren aandacht aan willen geven. Het gaat enerzijds over aspecten die onze organisatie betreffen, anderzijds over onze organisatie in de Osse samenleving.

Het gaat dan onder meer over:

- evaluatie van de structuur van onze drie stichtingen, in samenhang met de onderlinge verdeling van taken verantwoordelijkheden en bevoegdheden
- invulling geven aan het vergroten van de betrokkenheid van onze vrijwilligers door het bieden van gerichte opleidingen en het organiseren van informatie- en thema avonden
- de draagkracht van onze organisatie; hoe groot willen of kunnen we groeien; wat willen we zelf in eigen beheer ontwikkelen (bijvoorbeeld: een mouterij en bezoekerscentrum)?
- hoe kunnen we onze organisatie nog beter promoten; hoe onderhouden wij onze contacten naar groepen in de samenleving, zoals wijk- en dorpsraden, osse politiek, e.d.?
- beperken van de kwetsbaarheid van onze organisatie door professionele back up te organiseren op vitale functies/disciplines binnen onze organisatie?, en hoe kunnen we dit financieren?

- toekomst bestendig maken van onze huisvesting en zorgen voor een goede beveiliging
- het formaliseren van en verkrijgen van continuïteit in onze relatie met de gemeente Oss als onze belangrijkste partner
- het gestalte geven aan een nauwere samenwerking met lokale groene groepen zoals IVN, stadse boeren en heemkundekringen
- welke rol willen we spelen in recreatief opzicht en in de samenwerking met de Regio VVV en de Maasmeanders?
- hoe kunnen wij, in het verlengde van de landelijke opschoondag, een bijdrage leveren in betere aanpak van voorkoming van zwerfvuil
- hoe gaan we samenwerken met het bestuur van de Stichting Arboretum en Natuurbeleving Geffen en hoe wordt de uitbreiding, beheer en onderhoud van het arboretum vorm gegeven?

Kortom, veel om over na te denken en veel om met elkaar over te praten. Te veel voor alleen 2019. Het hoeft ook niet allemaal in 2019 gestalte te krijgen. We pakken verschillende punten in 2019 op en houden de rest van deze speerpunten op het netvlies.

2.6. Mutaties bestuur

In 2018 heeft onze voorzitter Ronald Widdershoven aangegeven aan het eind van het jaar zijn functie te willen overdragen. Ronald heeft 10 jaar het voorzitterschap van Landschapsbeheer Oss vervuld. Hij heeft in grote mate bijgedragen aan het verder op de kaart zetten van het vrijwilligerswerk van SLO en de bekendheid van Landschapsbeheer Oss en de Landerij VanTosse bij de gemeente en de lokale samenleving.

De zoektocht naar een nieuwe voorzitter is in 2018 succesvol afgerond. Harry Peters zal per 1 januari 2019 het voorzitterschap van Ronald Widdershoven over nemen.

Natasja Verdaasdonk (secretaris Werkplaats NLC) heeft begin 2018 haar functie neergelegd. Zij is opgevolgd door Leo de Hoogt.

3. Vijfjarenplan

In het vijfjarenplan van onze stichtingen van december 2016, hebben wij ons gecommitteerd aan een plan van aanpak. We zullen hier ingaan op waar we staan gedurende 2018 en wat onze aandachtspunten zijn voor 2019. In het 5 jarenplan 2016-2021 zijn de volgende speerpunten benoemd.

3.1. Het zich verder profileren als maatschappelijke onderneming

Wat is gerealiseerd

Met de ca. 180 enthousiaste vrijwilligers hebben wij een brede maatschappelijke onderneming gebouwd. In 2018 hebben we op de Landerij VanTosse zes werkervaringsplekken ingevuld en vier stageplekken. We hebben een relatie met meerdere arbeidsbemiddelingsbureaus (afd. werk en inkomen gemeente Oss, R44, IBN, Engelen Arbeidsadvies, Luna Colma Inspiratiemanagement) en scholen (Sonnewijser Oss, De Singel praktijkonderwijs, Helicon met vestigingen Velp, Geldermalsen, Nijmegen, Breda).

De inpassing van werkervaringsplekken is een groeiproces. In 2019 zijn drie nieuwe mensen op een werkervaringsplek begonnen. Twee mensen die werkzaam waren in 2018 zijn in 2019 doorgestroomd naar betaald werk.

We hebben een accreditatie van SBB voor de begeleiding van stagiaires voor de Mbo-opleidingen Voedsel, Natuur- en Leefomgeving (medewerker Teelt, medewerker natuur, water en recreatie), Cross-over (Adviseur duurzame leefomgeving), Bouw en Infra (middenkaderfunctionaris Verkeer en stedenbouw) en voor de opleiding Entree (assistent plant of groene leefomgeving).

Contacten met onderwijs/scholen zijn er verder bij bijvoorbeeld de Jongeren Bedrijven dag en de landelijke opschoondag.

Voor 2019 en verder zoeken wij bredere erkenning voor Landschapsbeheer Oss en Landerij VanTosse als maatschappelijke ondernemingen. Wij kunnen dit predicaat ons zelf wel toedichten, maar vinden andere partijen dit ook? Wat zijn onze mogelijkheden?

3.2. Grotere bekendheid en profilering van Landschapsbeheer Oss en Landerij VanTosse

Het zorgdragen voor naamsbekendheid bij de inwoners van Oss en diverse instanties is een voortdurend aandachtspunt.

Wat is gerealiseerd

De realisatie en afsluiting van het Landschap van allure-project Landerij VanTosse, de ontwikkeling van het gebied tussen Geffen en Oss, de uitvoering van de natuurmaatregelen N329 en projecten Meer Maashorst, de landelijke Opschoondag, de samenwerking met de Stichting Arboretum en Natuurbeleving Geffen (SANG) en Stichting landschapsbelang Maasdonk waren gedurende 2018 belangrijke

Scholieren tijdens de Jongeren Bedrijvendag op de Tuinderij VanTosse

ontwikkelingen die hebben bijgedragen aan het vergroten van de naamsbekendheid van Landschapsbeheer Oss en de Landerij VanTosse. Ook de voortdurende onderhoudswerkzaamheden aan de natuurgebieden en de recreatieve routes en de activiteiten op de Landerij VanTosse en niet te vergeten de verspreiding van onze Nieuwsbrief dragen hieraan bij.

In 2018 zijn op de Landerij VanTosse twaalf rondleidingen gehouden voor groepen die naar verwachting dit ook doorvertellen. Daarnaast is deelgenomen aan het evenement Maashorst op die fiets (26-augustus) en de jongeren bedrijven dag (6 februari).

In augustus zijn opnames gemaakt voor de eindpresentatie bij de provincie Noord-Brabant van het project landerij VanTosse. Deze zijn ook via DTV verspreid en te bekijken op diverse websites

De Tuinderij VanTosse is in 2018 erkend als VELT-tuin. Op 1 en 2 juni 2019 zijn de open tuin Eco dagen gehouden.

3.3. Continuering contracten en contacten met de gemeente Oss, Natuurmonumenten, Waterschap AA en Maas en Brabants Landschap

Voortzetting en vernieuwing van de schriftelijke contracten met de gemeente Oss vergen voortdurend aandacht. Lopende contacten met VVV, Maasmeanders en Maashorst zijn voortgezet, maar verdienen verdere uitdieping.

Wat is gerealiseerd

De vaste contracten "natuurbeheer" en "routebeheer" met de gemeente Oss zijn na een looptijd van vijf jaar formeel per 31 december 2018 afgelopen. Ambtelijke toezeggingen m.b.t. aanvulling van de bestaande overeenkomst Beheer natuurgebieden met diverse reeds in onderhoud genomen natuurlocaties (zoals Spaanderstraatsche Akkers en Zuidelijke Geledingszone) zijn nog niet geëffectueerd.

Bestaande kleinere contracten met de gemeente lopen nog door om later ingepast te worden in een nieuwe overeenkomst Beheer natuurgebieden. De overeenkomst met Natuurmonumenten loopt tot 2023, werkopdrachten vanuit Waterschap zijn redelijk vast, maar niet vastgelegd in een overeenkomst, waar overigens wel aan wordt gewerkt. Voor Brabants Landschap wordt gewerkt met ad hoc opdrachten in natuurgebied Keent.

Contacten met de ambtenaren waar we direct mee samenwerken zijn goed (project Geffen-Oss, project N329, Landerij VanTosse). Het maken van afspraken over continuering van de bestaande beheerovereenkomsten en contracten is een moeizaam proces. Er is goede wil, maar de formalisering laat lang op zich wachten.

3.4. Intensivering contacten Agrarische Natuurverenigingen en ZLTO

Contact met Agrarische natuurverenigingen is er nauwelijks. In het verleden zijn presentaties gegeven aan de ANV (Agrarische Natuurvereniging) Beerse Overlaet en de Maashorstboeren over het werk van Landschapsbeheer Oss en mogelijke raakvlakken verkend.

Wat is gerealiseerd

Enige concrete is dat Landerij VanTosse lid is van de Maashorstboeren en bij gelegenheid de jaarvergadering bijwoont. Ook is Landerij VanTosse lid van de ZLTO, vanwege de agrarische activiteiten. We willen de mogelijkheid verder onderzoeken om gezamenlijk projecten uit te voeren.

3.5. Ondersteuning Maasmeanders daar waar mogelijk op het gebied van toerisme en recreatie

Onze nieuwe voorzitter (per 01-01-2019) is gedurende 2018 samen met de voorzitter van de Maasmeanders lid geweest van Platform Vrije tijd Oss, waarbij kansrijke projecten op recreatief gebied een financiële bijdrage kregen. Het platform is per 1 mei 2019 opgeheven vanwege wijziging van het gemeentelijk beleid.

Wat is gerealiseerd

De wandelroute "Anders langs de Maas" heeft Landschapsbeheer Oss i.s.m. de Maasmeanders aangelegd. Samenwerking is er verder geweest in het leveren van diensten tijdens hun evenementen, zoals Kunst langs de Maas.

3.6. Ondersteuning gemeente Oss bij organisatie van projecten op het gebied van zwerfafvalproblematiek en project Schone Maas

Het algemene gemeentelijk beleid m.b.t. zwerfafval is een lastige. Uit bezuiniging is enkele jaren geleden besloten het onderhoudsniveau van het buitengebied op de kwalificatie "Sober" te zetten. Dit houdt in dat een bepaald niveau van vervuiling acceptabel wordt geacht. Echter de praktijk wijst uit dat de vervuiling vele malen groter is dan gewenst en dat hierop actie is vereist.

Wat is gerealiseerd

De gemeente Oss heeft de organisatie van de lokale Landelijke Opschoondag reeds enkele jaren ondergebracht bij Werkplaats NLC/Landschapsbeheer Oss. De editie van 2018 op 24 maart was daarbij een hoogtepunt omdat we de landelijke aftrap van deze editie mochten organiseren. Gekoppeld aan de Landelijke Opschoondag is in Oss gewerkt aan het project Schone Maas, met als doelstelling het opruimen van zwerfafval op de oevers van de Maas en aansluitende watergangen in het Deelenkanaal en het Osse havengebied. De deelname aan de Opschoondag en Schone Maas was overweldigend, 3000 basisschoolleerlingen, afkomstig van 28 scholen en ruim 500 particulieren hebben zich op deze dag ingezet om Oss een beetje schoner te maken. Er wordt nauw samengewerkt met de betrokken gemeentelijke afvalambtenaren. Er ligt een plan van aanpak m.b.t. Opschoondag/Schone Maas.

3.7. Zorgdragen voor een warme vrijwilligersorganisatie, waarbij aandacht voor en ontwikkeling van de persoon voorop staat

Wat is gerealiseerd

Om onze vrijwilligers kenbaar te maken hoezeer we hun inzet waarderen en om de betrokkenheid te vergroten organiseren we diverse activiteiten, zoals:

- vrijwilligers uitje. Dit is in 2018 niet gehouden. In plaats daarvan is ter gelegenheid van de viering van het 20-jarig bestaan een barbecue/ feestavond gehouden op de tuin
- aandacht voor plezierige, gevarieerde wekelijkse werkdagen in tuin en natuur.
- vrijwilligersavond
- nieuwjaarsbijeenkomst
- cursussen boomzagen, bosmaaien e.d.
- educatie
- informatieavonden
- groepjes voor kleinschalig werk
- delen in lief en leed.

3.8. Inpassing van meer burgerparticipatie en vergroting van draagvlak voor georganiseerd natuurbeheer op lokaal niveau

Wat is gerealiseerd

Met 180 vrijwilligers en een organisatie als de onze geven we een goed voorbeeld hoe je burgerparticipatie kunt inzetten voor beheer en behoud van natuur en landschap. Er wordt steeds vaker een beroep gedaan op onze vrijwilligers bij het inrichten/vergroenen van burgerparticipatieprojecten op schoolpleinen en natuurspeeltuinen. In onze eigen timmerwerkplaats hebben we reeds diverse speeltoestellen gemaakt en geplaatst.

Met een werkgroep van inwoners uit Lithoijen wordt gewerkt aan een burgerparticipatie project ter vergroening van de kern Lithoijen. Burgerparticipatie staat met stip in het coalitiedocument van de huidige gemeenteraad. Op het gebied van natuurbeheer leveren wij hier al een flinke bijdrage aan. Wij zouden graag betrokken willen worden bij het concreet maken van het gemeentelijk participatiebeleid.

3.9. Het participeren in het beheer en onderhoud van nieuwe natuurprojecten zoals de Hemelrijkse waard, Kesselsewaard, natuurgebied Keent, Maashorst

Wat is gerealiseerd

Natuurmonumenten heeft recent twee grote natuurgebieden langs de Maas ingericht, de Hemelrijksewaard en de Kesselsewaard. Ter ondersteuning in het onderhoud in deze gebieden zijn wij hier regelmatig actief. Mede gezien onze onderhoudsactiviteiten op een aantal andere natuurlocaties van Natuurmonumenten (zoals de eendenkooi Macharen en de Groenendijk in Haren) zijn we een belangrijke partner van Natuurmonumenten geworden. In Keent ondersteunen we Brabants Landschap bij het beheer van het gebied. In de Maashorst zijn wij niet actief, de gemeente Oss heeft zelf een groep vrijwilligers die hier onder leiding van de boswachter werkzaam is. De bossen in de Zuidelijke Geledingszone vallen buiten het beheerregime van de Maashorst. Hoewel wij met onze vrijwilligers heel veel uren in deze gebieden actief zijn blijven we hier afhankelijk van de ruimte die we hiertoe krijgen van de afdeling bosbeheer.

3.10. Het inventariseren en acquireren van nog uit te voeren gemeentelijke projecten in buitengebied en stadszones

Wat is gerealiseerd

Voortdurend zijn we bezig met inventariseren van mogelijke projecten of beheermogelijkheden in het buitengebied van de gemeente Oss. 't Gat van de Dam van het Waterschap en werkzaamheden in het tussen gebied Geffen en Oss zijn feitelijke acquisities. Ook plannen tot herinrichting van de Geffense plas heeft onze aandacht. Het zoeken naar mogelijkheden om een lokale graanmouterij op te zetten staat in de kinderschoenen, maar blijft wel actueel.

3.11. Intensivering beheer en onderhoud van de bosgebieden in de zuidelijke geleding zone

Wat is gerealiseerd

Er is nog geen overall overeenkomst met de gemeente over beheer van de gehele Zuidelijke Geledingszone (landerijen en bosgebieden vanaf de N329 t/m de Geffense Bosjes). Het opstellen van een bosbeheerplan voor deze gebieden waarin tevens afspraken kunnen worden vastgelegd wie nou precies wat doet in deze gebieden is zo langzaam onontbeerlijk, mede ook gezien de diverse elementen die door Landschapsbeheer Oss in deze gebieden zijn aangelegd met uiteraard als hoofdmoot de activiteiten in gebied de Stelt en de Landerij VanTosse. Eind 2018 is met de gemeente afgesproken dat deze overeenkomst in de eerste helft van 2019, als onderdeel van de volledige overeenkomst voor natuurbeheer zal worden afgerond.

Wel is er met de afdeling bosbeheer een overeenkomst afgesloten om het onderhoud van de recreatieve voorzieningen in deze bosgebieden uit te voeren. Ook het opruimen van zwerfafval is opgenomen in deze overeenkomst. Probleem bij het opruimen van zwerfafval is dat we op basis van deze overeenkomst ook alle rommel van recreanten tijdens drukke dagen rondom de Geffense plas moeten opruimen. Omdat we dit eigenlijk niet tot onze taak beschouwen hebben we hiertoe het externe klussenteam van IBN

ingeschakeld. We krijgen voor de werkzaamheden uit deze overeenkomst geen vergoeding, de kosten voor inschakeling IBN bedragen jaarlijks plm € 3000,-- welke we wel zelf moeten betalen. Herziening van deze overeenkomst ligt in de rede omdat we hiermee een deel van de reguliere gemeentelijke taken t.a.v. afvalbeheer hebben overgenomen.

3.12. Andere mogelijke bronnen voor het werven van vrijwilligers onderzoeken

Wat is gerealiseerd

Voor 2018 was dit punt niet aan de orde. Aandachtspunt bij het werven van vrijwilligers is om het aangenomen takenpakket in evenwicht te houden met de omvang van de vrijwilligersgroep. Tot op heden geeft dit geen problemen. De vrijwillige aanwas uit onze naamsbekendheid is voldoende om de omvang op peil te houden. Vraag die gesteld kan worden is hoe groot wij willen worden? Wat betekent groei voor onze organisatie in hiërarchie, structuur en verantwoordelijkheden. Hoe staan onze stakeholders en vrijwilligers daarin?

Duidelijk is wel dat de huidige omvang van het takenpakket en van de vrijwilligersgroep professioneel begeleid en ondersteund moet worden. Het is van belang om deze professionele begeleiding te borgen in de exploitatiebegrotingen van de stichtingen.

3.13. Inpassen van werkervaringsplaatsen in de organisatie

Wat is gerealiseerd

Dit gebeurt waar mogelijk, zie ook onder punt 3.1.

Er is gemiddeld per jaar sinds 2015 2,5 fte sociale arbeid gerealiseerd, onder te verdelen in 0,5 fte via IBN, en 2 fte werkervaringsplaatsen via overige instanties. Goed om te melden is dat de mensen op een sociale arbeidsplaats vaak maar een gedeelte van de week kunnen werken. Een fte wordt gemiddeld ingevuld door vier mensen. Dat betekent tien mensen die alleen al op de Landerij VanTosse sociale arbeid verricht hebben.

In de komende jaren kan het aantal toenemen. Er is ruimte voor ca vijf fte alleen al op de Tuinderij. Indien de beheerdersfunctie meegeteld wordt en algemene ondersteuning kan worden geboden is mogelijk ruimte voor zeven fte binnen Landschapsbeheer Oss en de Landerij VanTosse. Ook hier is het van belang om deze begeleiding te borgen in de exploitatiebegrotingen.

3.14. Toewerken naar meer samenwerking met lokale natuurorganisaties

Wat is gerealiseerd

Zie hiervoor de beschrijving onder punt 3.3, 3.4, 3.5 en 3.9.

Grote wens is om de samenwerking met de lokale IVN-afdeling te intensiveren. Oriënterende gesprekken tussen beide besturen zijn daartoe opgestart en gaan wellicht in 2019 zijn beslag krijgen.

3.15. Borging van professioneel ingerichte en samenwerkende Stichtingen Landschapsbeheer Oss, Landerij VanTosse en Werkplaats NLC

Wat is gerealiseerd

Gedurende 2018 zijn de risico's en nut en noodzaak van het hebben van drie stichtingen meerdere malen in de verschillende besturen aan de orde geweest. Besluiten over wijzigingen in de opzet zijn niet genomen.

Met de komst van een nieuwe voorzitter voor de stichtingen Landschapsbeheer Oss en Landerij VanTosse is afgesproken om in 2019 de huidige structuur te evalueren en indien nodig de structuur en organisatie aan te passen.

4. Activiteitenverslag

4.1. Landschapsbeheer Oss

Vrijwilligers

De Stichting Landschapsbeheer Oss is de thuisbasis voor de vrijwilligers. Vanuit Landschapsbeheer Oss worden de vrijwilligers beschikbaar gesteld, met bijbehorende gereedschappen, materiaal en materieel om onder verantwoordelijkheid van de andere stichtingen (Werkplaats NLC en Landerij VanTosse), het uitvoerende werk te doen.

Landschapsbeheer Oss is verantwoordelijk voor het opleiden van de vrijwilligers die met specifieke gereedschappen werken, voor een veilige werkomgeving (zowel fysiek als sociaal) en voor goed gereedschap, werkkleding, werkinstructies, persoonlijke beschermingsmiddelen en materiaal en materieel, inclusief het onderhoud hiervan.

Hierbij is een werkplaats voor het maken van allerlei benodigdheden bij het werk (onderhoud van gereedschappen en werktuigen maar ook hekken, banken, tafels, picknicksets, bijen- en insectenhôtels, speeltoestellen etc.), onontbeerlijk. Hier werken vrijwilligers met specifieke technische kennis en vaardigheden.

Het aantal vrijwilligers is in 2018 fors gestegen, van 137 per 1 januari tot 172 per 31 december.

Door de vrijwilligers is in 2018 in totaal 14.201 uur aan werkzaamheden besteed.

Deze uren zijn als volgt onderverdeeld:

Beheer natuurgebieden	6537 uur
Beheer Tuinderij VanTosse	4844 uur
Oogstwerkzaamheden (hop, cranberry)	299 uur
Beheer/onderhoud fietsknooppunten	222 uur
Timmerwerkplaats	450 uur
Nieuwsbrief	320 uur
Financieel beheer	720 uur
Markten	172 uur
Beheer Landschapswerf	427 uur
Overig	58 uur

Naast bovenstaande uren is aan coördinatie beheer en projecten 2340 uur besteed.

Aan bestuurswerkzaamheden is door de verschillende bestuursleden in totaal ca. 900 uur besteed.

Naar aanleiding van het van kracht worden van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is een privacy beleid opgesteld en is onze vrijwilligers overeenkomst hierop aangepast.

Huisvesting

Aan de Tolstraat hebben we de beschikking over een locatie waar we kantoorruimte hebben, een (timmer-)werkplaats/opslag van gereedschappen, opslag/droogruimte voor hout en ruimte om de voertuigen te stallen. In 2018 zijn we getroffen door een grote inbraak waarbij voor duizenden euro's aan gereedschappen (bosmaaiers, kettingzagen, e.d.) is gestolen. Na een geschil hierover met onze verzekeringsmaatschappij is de schade uiteindelijk toch vergoed. Wij hebben als vervolg hierop een aanzienlijke investering gedaan in verdere beveiliging.

Onze werkplaats kampt met ruimtegebrek. Er zijn meer machinale houtbewerkingsmachines gewenst, zoals een vlak- vandiktebank, maar de werkplaats biedt eigenlijk te weinig ruimte om deze machines goed te kunnen plaatsen.

De locatie aan de Tolstraat is eigendom van de gemeente. Wij hebben met de gemeente een bruikleenovereenkomst.

Vrijwilligers bijeenkomsten

Voor de vrijwilligers zijn de volgende bijeenkomsten georganiseerd:

- Op 7 januari vond de traditionele nieuwjaarsreceptie plaats op de Landschapswerf aan de Tolstraat. Naast vrijwilligers zijn ook relaties van Landschapsbeheer Oss uitgenodigd. Er waren 70 bezoekers.
- Op 6 oktober was Landschapsbeheer Oss gastheer voor vele vrijwilligers van bij Brabants Landschap aangesloten organisaties. Brabants Landschap organiseerde (samen met Landschapsbeheer Oss) in Oss de start van het vrijwilligersjaar. Het Thema van de ochtend was "We are Food". Het programma kende een relatief groot gehalte aan Osse inleiders. 's Middags waren er voor de deelnemers een tweetal fietsexcursies uitgezet. Eén naar Vorstengrafdonk, de Zevenbergse Grafheuvels en Herperduin. De tweede route ging door De Stelt/Landerij VanTosse. Aan de bijeenkomst werd door een flink aantal vrijwilligers van Landschapsbeheer Oss deelgenomen.
- Voor de vrijwilligers en hun partners is op 6 oktober ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan een feestavond/barbecue georganiseerd in de Tuinderij VanTosse bij het Huis Cumberland. Het was met 150 gasten een zeer goed bezochte activiteit en een uitstekende viering van het 20-jarig bestaan.
- Op 29 november werd er een voorlichtingsavond voor de vrijwilligers georganiseerd in de Koppelinck in Geffen. Er werd een lezing verzorgd door Ernest de Groot, bestuurder van Waterschap Aa en Maas. In het tweede deel van de bijeenkomst werd de nieuwe voorzitter (die per 1 januari 2019 in functie gaat) voorgesteld en werd met de vrijwilligers van gedachte gewisseld over wat goed gaat, wat beter kan, en over de toekomst van Landschapsbeheer Oss.

Opleidingen vrijwilligers

In 2018 werden de volgende opleidingen georganiseerd:

- Zes personen hebben een herhalingscursus werken met de motorkettingzaag gevolgd.
- Twaalf personen hebben een certificaat werken met de bosmaaier behaald.
- Vier BHV'ers hebben hun jaarlijkse opfriscursus gevolgd.

Werkervaringsplaatsen en stages

De beschrijving van werkervaringsplaatsen en stageplaatsen is onder 3.1 opgenomen.

Markten en beurzen

In 2018 is Landschapsbeheer Oss/Landerij VanTosse vertegenwoordigd geweest op de volgende markten en beurzen:

- 27 mei Megense Keienfair
- 10 juni NME Kinderboerderij
- 16 juni Global Goals Festival Oss
- 26 augustus Maashorst Fietsevenement
- 13 t/m 22 oktober Week van de Natuur
- 7 oktober Kildonkse Molen
- 14 oktober Pluk en Oogstfeest Kasteel Tongelaar

Vriendenclub

Landschapsbeheer Oss kent een vriendenclub. De leden van deze vriendenclub geven, door het leveren van een financiële bijdrage, te kennen het werk van Landschapsbeheer Oss te waarderen. De vrienden betalen een contributie van minimaal 10 euro per jaar en worden op de hoogte gehouden van de activiteiten van Landschapsbeheer Oss door de Nieuwsbrief. Per eind 2018 bedroeg het aantal vrienden ca. 300.

Nieuwsbrieven

Landschapsbeheer Oss mag zich gelukkig prijzen met een zeer gedreven redactie van de Nieuwsbrief die er steeds voor zorgt dat er ieder kwartaal een uitstekend verzorgde Nieuwsbrief bij de vrijwilligers, vrienden en relaties van Landschapsbeheer Oss in de bus ligt. De leden van de redactie zijn: Richard Ceelen, Dick Roza, René van Dorst, Jan Oomen. De nieuwsbrief geeft informatie over de activiteiten van Landschapsbeheer Oss. Daarnaast zijn een groot aantal artikelen opgenomen over voor natuur en landschap belangrijke zaken in Oss en de regio.

De nieuwsbrief bedraagt 16 pagina's en wordt gedrukt in een oplage van 555, behalve het nummer van september 2018. Dit nummer stond in het teken van het 20-jarig bestaan van Landschapsbeheer Oss en was extra dik (24 pagina's) en werd in een oplage van 1000 exemplaren gedrukt, zodat het verspreid kon worden op een aantal publiekslocaties (gemeentehuis, Regio-VVV, bezoekerscentra, e.d.) en beschikbaar was voor alle bezoekers van de bijeenkomst ter gelegenheid van de start van het vrijwilligersjaar van Brabants Landschap. Voor verspreiding van de Nieuwsbrief in Oss en regio zorgen een aantal vrijwilligers.

Productpresentatie op streekmarkt

Website

In 2018 heeft de website www.landschapsbeheer-oss.nl weinig veranderingen ondergaan en heeft haar statische nut bewezen. Ten behoeve van de opschoondag zijn separate pagina's aangemaakt voor meer informatie, een overzicht van opschoonlocaties en een pagina met aanmeldmogelijkheden.

De website is in 2018 26.302 keer bezocht.

Top-browsers zijn:

Mobile Safari, Mobiel, 8049 bezoeken, 30,60%

Chrome, Desktop, 5282 bezoeken, 20,08%

Desktop: 55%

Mobiel: 45%

Tijd besteed op de website

1-60 sec. (91,33%)

1-10 min. (6,88%)

10-30 min. (1,57%)

30+ min. (0,22%)

Vergoedingen

Voor de uren voor coördinatie beheer en projectmanagement wordt een vergoeding verleend. Deze kosten komen ten laste van de Stichting Werkplaats NLC

Vrijwilligers die zich bijzonder inspinnen voor de activiteiten van Landschapsbeheer Oss ontvangen hiervoor een zeer bescheiden onkostenvergoeding. Deze vergoeding komt ten laste van de Stichting Landschapsbeheer Oss.

Bestuursleden van de Stichtingen Landschapsbeheer Oss, Werkplaats NLC en Landerij VanTosse ontvangen geen vergoeding.

4.2. Werkplaats NLC

De werkplaats NLC heeft ten doel het initiëren, vormgeven en uitvoeren van projecten en het ontwikkelen van visies op de inrichting en beheer van het buitengebied. Daarnaast is de Werkplaats NLC de formele opdrachtnemer van onze opdrachtgevers (Gemeente, Natuurmonumenten, Waterschap, enz.) voor beheertaken en projecten.

Voor de uitvoering van het werk doet de Werkplaats NLC een beroep op de vrijwilligers van Landschapsbeheer Oss en professionals. De Werkplaats NLC maakt gebruik van de diensten van een coördinator projecten en een coördinator beheer.

Natuurbeheer

Wij beheren en onderhouden voor verschillende partijen natuurgebieden en cultuurhistorische gebieden. Onze grootste opdrachtgever is de gemeente Oss. Daarnaast werken we voor Natuurmonumenten, Waterschap Aa en Maas, Brabants Landschap en enkele andere partijen en particulieren.

Richtinggevend voor onze activiteiten op gemeentelijk terrein zijn de beheer- en onderhoudsmaatregelen, zoals beschreven in het gemeentelijk Handboek Natuurbeheer. We streven er naar de ambitie en natuurdoelstellingen volgens dit handboek zoveel mogelijk te bereiken, maar met het relatief beperkte budget is dit niet voor 100% te realiseren. Dit is met de gemeente ook zo afgesproken. De overeenkomst met de gemeente waarin één en ander is geregeld is eind 2018 verlopen. Afgesproken is om aan een nieuwe overeenkomst te werken en ondertussen in 2019 op de oude voet door te gaan. Wel is inmiddels het aantal in beheer genomen gebieden gestegen.

Met Natuurmonumenten is in een overeenkomst vastgelegd welke werkzaamheden we verrichten.

Met de andere opdrachtgevers worden steeds afspraken gemaakt over de uit te voeren werkzaamheden.

De werkzaamheden worden zoveel mogelijk door vrijwilligers gedaan. Indien de aard van het werk dit nodig maakt worden loonwerkbedrijven, aannemers of andere partijen ingeschakeld.

Een kaart met daarop alle beheergebieden is als bijlage bij dit jaarverslag gevoegd (Bijlage 1).

Een lijst met de beheergebieden is eveneens als bijlage toegevoegd (Bijlage 2).

Routebeheer

Voor de gemeente Oss onderhouden we de bewegwijzering van alle bij de gemeente in beheer zijnde wandel- en fietsroutes waaronder het binnen de gemeente gelegen deel van het fiets- en wandelrouten netwerk en de LF-routes. Hiertoe wordt nauw samengewerkt met routebureau Brabant en Je treft 't in Oss. Ook diverse lokale ommetjes en het binnengemeentelijke fietsbewegwijzeringssysteem wordt door ons onderhouden. In totaal hebben we daarmee ca. 1000 km aan routes in beheer. Gezien onze uitgebreide kennis en ervaring zijn wij intermediair en aanspreekpunt als het gaat om wandel en fietsroutes.

Voor het onderhouden van deze routes is een overeenkomst met de gemeente afgesloten.

Projecten

Vanuit de Werkplaats NLC is in 2018 een flink aantal projecten geïnitieerd en uitgevoerd. De lijst projecten d.d. februari 2019 is als bijlage aan dit verslag toegevoegd (Bijlage 3).

Een aantal projecten wordt kort toegelicht.

Natuurcompensatie N329

Bij de aanleg van de N329 was oorspronkelijk een ecoduct gepland. Omdat dit onderdeel van de N329 door de provincie Noord-Brabant is geschrapt is als compensatie een budget beschikbaar gesteld voor het realiseren van natte en droge ecologische verbindingen tussen Herperduin en de Geffense Bosjes. In 2018 zijn verschillende door de gemeente aangekochte percelen opnieuw ingericht. Als verbetering voor leefgebieden voor diverse diergroepen (zoogdieren, bijen, amfibieën zijn houtwallen aangeplant en poelen aangelegd (Aengelbertlaan) of heringericht. Ontsnipplingsmaatregelen zijn gerealiseerd onder de Nieuwe Hescheweg (dassentunnel en klein wildtunnel) en onder de Sint Wilpertsiaan (amfibieëntunnel). Daarnaast is een fietspad aangelegd bij de Hescheweg.

Spaanderstraatsche Akkers

Het gebied tussen Oss en Berghem is in 2018 opnieuw ingericht. Door Landschapsbeheer Oss zijn wandelpaden en natuurlijke speelvoorzieningen aangelegd. De landbouwpercelen worden door de Landerij VanTosse gepacht en bewerkt. De inrichting van het gebied is eind 2018 gereedgekomen. Het beheer van het gebied is bij Werkplaats NLC ondergebracht.

Landschapsverbetering Geffen-Oss

Vanuit de voormalige gemeente Maasdonk is een fonds beschikbaar voor de verbetering van het landschap tussen Geffen en Oss. Samen met Landschapsbelang Maasdonk, Stichting Arboretum en natuurbeleving Geffen (SANG) en de gemeente Oss wordt in een projectgroep samengewerkt om deelprojecten te definiëren en de uitvoering voor te bereiden. Hieruit is een groot aantal deelprojecten ontstaan. In 2018 is al een flink aantal deelprojecten gerealiseerd, zoals de aanplant van vele bomen en houtwallen.

Bijenroute Landerd

In Landerd in het kader van een Maashorstproject een bijenroute opgezet. Landschapsbeheer Oss heeft hiervoor de opdracht aangenomen om hiervoor tien grote bijen- insectenhotels te maken.

Sluisje Keent

Bij Keent is bij werkzaamheden van Landschapsbeheer Oss de restanten van een oud sluisje vrijgekomen. Voor restauratie van dit sluisje is een bidboek gemaakt. De kosten van restauratie worden geraamd op 110.000 euro. Bijdragen zijn inmiddels toegezegd door Brabants Landschap en door het Waterschap Aa en Maas.

Natuurspeelplaatsen

Steeds vaker wordt een beroep op ons gedaan als het gaat om het maken en plaatsen van speeltoestellen en hulp bij de inrichting van schoolpleinen en natuurspeelplekken.

Opening van de landelijke opschoondag door burgemeester W. Buijs en voorzitter R. Widdershoven

Speeltuin Elckerlyc

Op de speeltuin Elckerlyc in Oss is een uitbreiding met een beekloop, aanvullende speelvoorzieningen en meubilair gerealiseerd. De speelvoorzieningen, zitbanken en begeleidende structuren zijn gemaakt van douglasstammen die door de gemeente Oss beschikbaar zijn gesteld uit het Herperduin

Opschoondag en natuurwerkdag

Op 24 maart is door Landschapsbeheer Oss de landelijk opschoondag in de gemeente georganiseerd. Omdat dit in Oss de laatste jaren een succesvolle dag was is door de Landelijke organisatie "Nederland Schoon" besloten de kick-off voor deze landelijke dag in Oss te houden. De nadruk in Oss was vooral gelegd op de deelname van scholieren. Dit is met de deelname van 28 scholen uitstekend gelukt. Deze leerlingen hebben deelgenomen in de week voorafgaand aan de opschoondag.

Thema voor de opschoondag was het project "Schone Maas". Door onze vrijwilligers en verenigingen en anderen is op 15 locaties gewerkt. Vanwege het specifieke thema zijn een flink aantal locaties gekozen langs de Maas, uiterwaarden, natuurgebieden langs de Maas (Keent, Kesselse Waard, Hemelrijkse Waard) en langs het Deelenkanaal.

Op 3 november werd de Landelijk Natuurwerkdag gehouden waarop voor de eerste keer Landschapsbeheer Oss en Landschapsbelang Maasdonk hebben samengewerkt. Het "Geffens Veld", gelegen tussen de Heesterseweg en de Bredeweg in Geffen, was voor die dag het werkgebied. Er werd door zo'n 80 vrijwilligers (54 uit Oss, 16 uit Geffen, Nuland en Vinkel en 8 gasten) gewerkt. Er werden een stuk bos, een poel, singels met bosplantsoen en veel vruchtdragende struiken onder handen genomen en de aanplant van maar liefst 70 forse nieuwe bomen en 150 struiken verzorgd. Een geslaagde dag.

Timmerwerkplaats

Op de Tolstraat beschikken we over een kleine timmerwerkplaats. Enkele vrijwilligers/ timmerlieden maken daar voor plaatsing in de diverse natuurgebieden hekwerken, poorten, bruggetjes, zitbanken, picknicksets, palen voor de wandelroutes, vogelhuisjes, bijenhôtels etc en steeds vaker ook speeltoestellen voor natuurspeeltuinen en speelplaatsen bij scholen. Regelmatig werken we hiertoe samen met leerlingen van praktijkschool de Singel. Probleem is wel het beschikbaar krijgen van boomstammen om deze producten te kunnen maken. Beleid van de gemeente is dat alle vrijkomend hout afgevoerd moet worden naar de compostering. Helaas gaan/moeten dan ook vaak prachtig mooie dikke eikenstammen hier naartoe. Een mogelijkheid zou moeten worden gevonden om wel hout van boomstammen in eigen natuurgebieden te kunnen gebruiken.

Vrijwilligers aan het werk bij de poel in Dieden

4.3. Landerij VanTosse

De Landerij VanTosse omvat een gebied van 70 ha ten zuiden van Oss, in het oude kampenlandschap De Stelt-Elzen. Het gebied ligt ingeklemd tussen de Cereslaan, Ruwaardsingel, Hescheweg en de A50.

Het kloppend hart van de Landerij VanTosse is de Tuinderij VanTosse aan het Laantje van Cumberland.

Landschap van Allure

Het Landschap van Allure project Landerij VanTosse is in 2018 afgerond. In het laatste jaar zijn de laatste onderdelen gerealiseerd, waaronder de aanleg van het tweede entrepunt van de Landerij aan de Mugheuvelstraat, de realisatie van diverse wandelpaden en de inrichting van het Herinneringsbos.

Het gehele project is ruim binnen de begroting uitgevoerd waarbij alle in het projectvoorstel beschreven prestaties zijn gehaald. De financiële verantwoording en het eindverslag is door onze accountant beoordeeld en akkoord bevonden. De definitieve goedkeuring en beschikking is door de provincie in 2019 afgegeven.

Huisvesting

Het Huis Cumberland is in 2018 intensief gebruikt. Niet alleen als vrijwilligersonderkomen maar ook als locatie voor vergaderingen (o.a projectgroep Geffen-Oss), cursussen (cursus Moestuiniëren ism VELT, Yoga-lessen), uitvalsbasis voor excursies, werkplek voor stagiaires en werkplek voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

Doordat de activiteiten en het aantal vrijwilligers en stagiaires gestaag toeneemt lopen we tegen grenzen aan. Vooral de beperkte opslagruimte voor materiaal en gereedschap is een knelpunt. Daarnaast is er een zwaardere belasting op de keukenfaciliteiten ontstaan doordat een groot deel van het geoogste fruit ter plaatse wordt verwerkt tot jam en saus. Aanpassingen om aan de eisen van hygiëne te kunnen voldoen zijn in gang gezet, onder andere door het keukengedeelte afsluitbaar te maken van de gemeenschapsruimte middels schuifdeuren.

De locatie Tuinderij VanTosse/Huis Cumberland is eigendom van de gemeente. Wij hebben met de gemeente een bruikleenovereenkomst.

Landbouw

In het gebied Stelt-Elzen wordt ca 20 ha. landbouwgrond van de gemeente Oss gepacht. Voor een deel heeft dit de status natuurakker gekregen, als resultaat van de afwaardering van landbouwgrond naar natuur in het project Landerij VanTosse. In 2018 is hier 8 ha. bij gekomen in het gebied Spaanderstraatsche Akkers, in de geleidingszone tussen Oss en Berghem.

Van deze pachtgronden wordt 7 ha. gebruikt voor landbouw en is 1 ha. ingericht als bloemrijke akkerranden ter bevordering van de biodiversiteit in het gebied. Doelsoortgroepen hierbij zijn bijen (zowel wilde- als honingbij) en vlinders. Op de akkers worden graansoorten als gerst, rogge, tarwe, spelt en haver verbouwd. De oogsten worden voornamelijk in de streek afgezet. Spelt wordt door lokale bakkers verwerkt, de gerst en haver wordt geleverd aan de maashorst whisky stokerij en plaatselijke bierbrouwers.

Entreepunt Landerij VanTosse aan de Mughevelstraat

Tuinderij VanTosse

De Tuinderij krijgt steeds meer de functie van pluktuin. Steeds meer bezoekers komen hun (seizoens-)groente hier kopen. Ook de vrijwilligers profiteren van het uitgebreide aanbod aan ecologisch geteelde groente die tegen een gereduceerde prijs wordt aangeboden. Te veel aan product wordt regelmatig bij de voedselbank Oss e.o. afgeleverd. Met de verkoop van producten is de Tuinderij kostenneutraal.

Werkervaringsplaatsen en stages

In 2018 hebben drie stagiaires van Helicon hun stage vervuld en hebben we vijf mensen op een werkervaringsplaats dagbesteding kunnen bieden. Zie verder ook de beschrijving onder 3.1.

Website

In 2018 is de website www.landerijvantosse.nl aangevuld met actuele informatie over streekeigen producten. Het onderdeel nieuws is regelmatig aangevuld met actuele nieuwsberichten.

De website is in 2018 17.389 keer bezocht.

Top-browsers zijn:

Chrome, Desktop, 4978 bezoeken, 28,63%

Chrome Mobile, Mobiel, 2663 bezoeken, 15,31%

Desktop: 69%

Mobiel: 31%

Tijd besteed op de website

1-60 sec. (86,88%)

1-10 min. (10,90%)

10-30 min. (1,89%)

30+ min. (0,32%)

Vrijwilligers in de Tuinderij VanTosse

Hopogst in de Landerij VanTosse

5. Financieel verslag

Vergeleken met voorgaande jaren bracht 2018 geen echt grote veranderingen teweeg: alle drie de stichtingen kenden een positief saldo bij de Baten en Lasten. Bij de balansen zag het er wat anders uit: het gezamenlijke vermogen van de drie stichtingen daalde licht, vooral als gevolg een daling bij de Werkplaats NLC. Hieronder worden bijzonderheden per stichting toegelicht.

Landschapsbeheer Oss

De exploitatierekening van Landschapsbeheer Oss laat een positief saldo zien van ruim € 15.000, iets lager dan begroot. Reden is o.a.:

- De stijging van de huisvestingskosten als gevolg van de inbraak op de werf: deze had tot gevolg dat fysieke aanpassingen aan de werf t.b.v. extra beveiliging moesten worden uitgevoerd wat tevens zorgde voor verhoogde kosten voor inboedelverzekering en bewakingsdienst.
- De hogere uitgaven voor alle posten van de transportmiddelen (aankoop, onderhoud, belasting, verzekering en brandstof) vanwege de aanschaf van 2 voertuigen, één eind 2017, één in 2018.
- De stijging van de vrijwilligerskosten als gevolg van de viering van het 20-jarig jubileum.

Op de balans is te zien dat het vermogen is gestegen met € 22.000 (vooral als gevolg van het exploitatiesaldo en een grotere waarde van de voertuigen).

Werkplaats NLC

Hier gaven de baten en lasten een positief saldo van bijna € 40.000. Dit geeft wel een vertekend beeld: de uitgaven en inkomsten voor 'Beheer' geven al jaren een constant beeld, met die voor 'projecten' is dat heel anders.

Gezien de vaak lange tijd die er ligt tussen (deel)voortfinanciering en uiteindelijke afronding van projecten geven de bedragen voor de projecten ieder jaar vaak een vertekend beeld: inkomsten en uitgaven lopen in de tijd niet gelijk op en trekken zich ook niets aan van jaarovergangen.

Zo is eind 2018 een groot aantal facturen verstuurd aan (en ook betaald door) de gemeente Oss voor de werkzaamheden in het kader van het project Geffen-Oss; in totaal voor zo'n € 125.000, waarvan het overgrote deel uitgegeven zal worden in de volgende jaren (geschat ongeveer € 80.000). Als we project Geffen-Oss buiten beschouwing laten zou er sprake zijn van een negatief saldo van € 50.000. Hier is deels het omgekeerde het geval: voor project N329 is er in 2018 al geld uitgegeven terwijl de vergoedingen daarvoor in volgende jaren verwacht worden.

Als gevolg van een en ander is het vermogen van Werkplaats NLC gedaald met € 28.000.

Landerij VanTosse

Ook bij Landerij VanTosse gaf de exploitatierekening een positief saldo, een tendens die een paar jaar geleden ingezet is als gevolg van met name hogere verkopen. Vooral de akkerbouwactiviteiten brachten meer op en ook het herinneringsbos is heel succesvol.

Het eigen vermogen daalde licht als gevolg van het feit dat de voorraden dit jaar niet meer zoals in voorgaande jaren opgenomen zijn als activa op de balans.

6. Bijlagen

Bijlage 1: Overzichtskaart beheergebieden

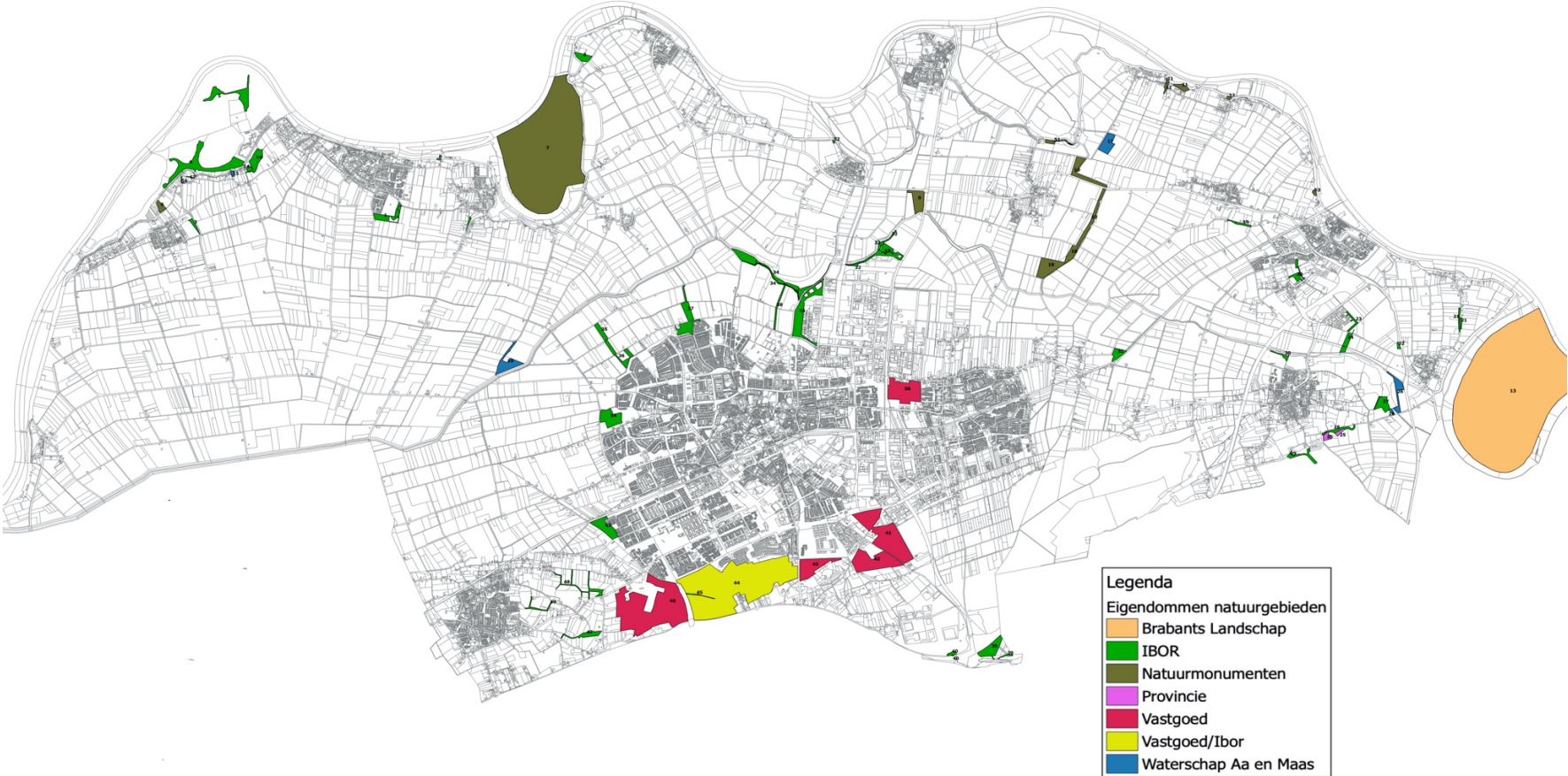
Bijlage 2: Lijst beheergebieden

Bijlage 3: Projectoverzicht per februari 2019

Bijlage 4: Overzicht baten en lasten 2018

Bijlage 5: Balans 2018

Bijlage 1: Overzichtskaart beheergebieden

Bijlage 2: Lijst beheergebieden

nr	locatie	kern	IBOR gemeente	Vastgoed gemeente	Natuurmonumenten	Waterschap Aa en Maas	Brabants Landschap	overigen	Contact bij gemeente
1	Akkeren	Lith	x						Gebied 1
2	Oijense Benedendijk	Oijen	x						Gebied 1
3	Velmer	Maren Kessel	x						Gebied 1
4	Kesselsewaard	Kessel	x						Gebied 1
5	Lithse Ham schiereiland	Lith	x						Gebied 1
6	buitenkil	Maren			x				
7	Hemelrijksewaard	Teeffelen			xondersteunend				
8	notenboomgaardje	Lithoyen	x					kerkbest	Gebied 1
9	Eendenkooi	Macharen			x				
10	Groenendijk	Haren			x deelbeheer				
11	Poelen Poelstraat	Dieden			x				
12	Poel Kleine Poelstraat	Demen			x				
13	Keent natuurgebied	Keent					xondersteunend		
14	Soldatenwiel	Lith	x						Gebied 1
15	Poel Wielstraat	Kessel				x deelbeheer			
16	Gat van den Dam	Oss				x deelbeheer			
17	kleiputten	Dieden				x deelbeheer			
18	Koskes bos	Haren			x				
19	De Rijt	Deursen	x						Gebied 2
20	Lange Del	Huisseling	x						Gebied 2
21	Loonsestraat	Neerloon	x						Gebied 2
22	Ganzenweg	Overlangel	x						Gebied 2
23	De Hammen	Herpen	x						Gebied 2
24	De Bulk	Herpen	x						Gebied 2
25	Weilanden Hamelspoelweg	Herpen	x					xprovincie	Gebied 2
26	Hertogstraat Hamelspoel sluisje	Herpen				x deelbeheer			
27	De Wooij	Herpen	x						Gebied 2
28	Hamelspoelweg	Herpen	x						Gebied 2
29	Erfdijk ruttewiel	Herpen	x						Gebied 2
30	Hollandse Kamp	Herpen	x						Gebied 2
31	Waatselaar	Bergthem	x						Gebied 3
32	Ossermeer Rietgors	Oss	x						Gebied 3
33	Ossermeer Machareneweg	Oss	x						Gebied 3

34	Ossmeer Meerdijk	Oss	x						Gebied 3
35	Groene vinger Mikkeldonk	Oss	x						Gebied 3
36	Randgroen Mikkeldonk	Oss	x						Gebied 3
37	Groene vinger Frankenbeemd	Oss	x						Gebied 3
38	Groene vinger Spitsbergerweg	Oss	x						Gebied 3
39	Grafheuvels	Oss	x						Gebied 3
40	Vorstengraf	Oss	x						Gebied 3
41	Deelprojecten gebied Geffen Oss	Geffen	x						
42	Docfabos <ul style="list-style-type: none"> • Recreatieve voorzieningen • Poelen en overige ontsnippering 	Oss		x					Bosbeh en Gebied 3
43	Vierwindenbos <ul style="list-style-type: none"> • Rolstoelpad • Recreatieve voorzieningen • Poelen en overige ontsnippering • 	Oss		x					Bosbeh en Gebied 3
44	Bosgebied st Wilpertslaan <ul style="list-style-type: none"> • Recreatieve voorzieningen • 2 natuurweilanden • Ontsnippering 	Oss		x					Bosbeh en gebied 3
45	Bosgebied de Stelt/Elzen <ul style="list-style-type: none"> • Recreatieve voorzieningen • 30 ha diverse landbouwpercelen • Tuinderij VanTosse • Diverse projecten Landerij VanTosse • Herinneringsbos • 3 natuurweilanden • Fruitallee • Hopveld • Cranberryveld 	Oss	x	x					Bosbeh en Gebied 3
46	Tildertstraat	Oss	x						Gebied 3

47	Geffense bosjes <ul style="list-style-type: none"> • Recreatieve voorzieningen • Oeverwaluwwand • Landbouwpercelen 	Oss	x	x					Bosbeh en Gebied 3
48	Oude Baan	Geffen	x						Gebied 2
49	Geffens veld Bredeweg	Geffen	x						Gebied 2
50	Geffens veld Leiweg	Geffen	x						Gebied 2
51	Spaanderstraatse Akkers	Berghem		x					Gebied 2
52	Ravensteinse Dijk	Haren	x						Gebied 2
53	Poel laagte langs dijk	Macharen	x						Gebied 2
54	Isidoruswiel	Neerlangel	x						Gebied 2
55	De Strepen	Oss	x						Gebied 3
56	Bergsche Hoeve	Oss	x						Gebied 3
57	Poel Velmerweg	Kessel	x						Gebied 1
58	Kerkpad en historisch kerkhof	Kessel	x					x	Gebied 1
59	Maasdijk Hoogduinsestraat	Megen				x			
60	Krommehoek / Wildsedijk	t Wild				x			
61	Achter kasteel Oijen	Oijen				x			
62	Fam Braam - Beijer	t Wild						x	
	Fietsroutes <ul style="list-style-type: none"> • fietsknooppunten-netwerk • LF fietsroute • Fietsbewegwijzering gemeente lokaal 		x						
	Wandelroutes <ul style="list-style-type: none"> • Wandelroutenetwerk • Diverse ommetjes • Overig routes 		x						

Bijlage 3: Lijst Projecten

Projectenoverzicht	WerkplaatsNLC	feb2019						
	Project	Deelproject	Activiteit en prestatie	voorstel	begroot	subsidie	periode	opmerking
Afgeronde projecten								
	N329	natte verbinding Herperduin/Geffen	poel aengelbertlaan	gereed	7000	ja	okt18	iov gemeente Oss
	N329	recreatieve geleiding	aanleg fietspad hescheweg	gereed	25000	ja	okt 18	iov gemeente Oss
	Spaanderstraatse akkers	speelvoorzieningen en landschap	afgerond	gereed		ja	okt 18	iov gemeente oss
	Geffen/Oss	14. Bomenroute	recreatieve route	gereed	6769	ja	18/19	gemeente Oss
	Geffen/Oss	15. Kinderbelevingsroute	recreatieve route	gereed	8308	ja	18/19	gemeente Oss
	Landerij VanTosse	diverse	landschapsplan Oss-zuid	gereed	3.200.000	ja	dec 18	gemeente Oss/prov N Brabant
	Poelen IV	Velmerweg	herinrichting watergang	gereed	5000	deels	dec 18	gemeente Oss/prov N Brabant
	Loonsestraat	herinrichting	opschonen watergangen, struweel	gereed	5600	ja	nov 18	iov gemeente Oss
	N329	natte verbinding Herperduin/Geffen	opschonen poelen	gereed	4000	ja	18	iov gemeente Oss
	Geffen/Oss	4a. Spoorpad	aanleg houtsingels	gereed	10800	ja	18/19	gemeente Oss
	Geffen/Oss	26. Bepantingen ivopad	aanleg houtsingels en bomen	gereed	10600	ja	18/19	gemeente Oss
	Geffen/Oss	4. Fietssnelweg	planten 60 bomen	gereed	18000	ja	18/19	gemeente Oss

Lijst Projecten (vervolg)

Projectenoverzicht	WerkplaatsNLC	feb2019						
	Project	Deelproject	Activiteit en prestatie	voorstel	begroot	subsidie	periode	opmerking
Lopende projecten								
	N329	natte verbinding Herperduin/Geffen	inrichting perceel munlaan met poel	gereed	25000	ja	dec 18	iov gemeente Oss
	N329	natte verbinding Herperduin/Geffen	inrichting perceel willibrordusweg met poel	gereed	15000	ja	dec 18	iov gemeente Oss
	speeltuin elckerlyc	uitbreiding	aanleg beekloop met speelvoorziening	gereed	65000	ja	nov/dec 18	iov speeltuin Elckerliyc
	N329	natte verbinding Herperduin/Geffen	inrichting perceel nooijen	gereed	25000	ja	19	iov gemeente Oss
	N329	groene dooradering	aanleg houtwallen doorneindstraat	gereed	34000	ja	19	iov gemeente Oss
	Geffen/Oss	21. Vleermuiskelder	aanleg vleermuizenkelder	gereed	15000	ja	18/19	gemeente Oss
	Geffen/Oss	3. De Bus	inrichting perceel met poel en struweel	gereed	13000	ja	18/19	gemeente Oss
	Geffen/Oss	1. Molen Zeldenrust	landschapsinrichting	gereed	24000	ja	18/19	gemeente Oss
	Geffen/Oss	2. Brempad	landschapsinrichting	gereed	13850	ja	18/19	gemeente Oss
	Geffen/Oss	4b. Spoordam	aanleg meidoornhaag	gereed	5000	ja	18/19	gemeente Oss
	Geffen/Oss	3a. De Bus	aanplant elzensingel	gereed	7000			gemeente Oss
	Geffen/Oss	3b. De Bus	aanplant elzensingel	gereed	7000			gemeente Oss
	Bijenhotels Landerd	Landerd	plaatsen 20 bijenhotels	gereed			19	ism anv landerd

Lijst Projecten (vervolg)

Projectenoverzicht	WerkplaatsNLC	feb2019						
	Project	Deelproject	Activiteit en prestatie	voorstel	begroot	subsidie	periode	opmerking
In voorbereiding								
	Geffen/Oss	7. Historische dijk	herstel dijklichaam, sloten en beplanting	gereed	14000	ja	18/19	gemeente Oss
	Geffen/Oss	9a. Leiweg	planten bomen	gereed	2000	ja	18/19	gemeente Oss
	Geffen/Oss	7a. Bergstraat	inrichting hondenterrein	planvorming				gemeente Oss
	Geffen/Oss	22b. herstel beekloop	landschapsinrichting					gemeente Oss
	Geffen/Oss	24. bijenlandschap						gemeente Oss
	Geffen/Oss	landschapsplan ecopol	landschappelijke inrichting	planvorming	40000			gemeente Oss
	Poelen IV	maasdijk	herinrichting watergang	gereed	20000	deels	dec19	gemeente Oss/prov N Brabant
	Geffen/Oss	perceel Schuurmans	streekcentrum	planvorming				
	Geffen/Oss	perceel Schuurmans	mouterij	planvorming				
	Geffen/Oss	20. Bermbeheer	ecologisch beheer bermen	planvorming				ism IBOR
	geffen/Oss	16 Broekstraat	planten bomen	gereed				gemeente Oss
	geffen/Oss	17. Zolder	planten bomen	gereed				gemeente Oss
	Geffen/Oss	18. Arboretum	aanleg Dassenburcht	gereed				Sang
	Geffen/Oss	35. Paardenwei geffense Plas	aanleg bloemenweide	gereed				gemeente Oss

Lijst Projecten (vervolg)

Projectenoverzicht	WerkplaatsNLC	feb2019						
	Project	Deelproject	Activiteit en prestatie	voorstel	begroot	subsidie	periode	opmerking
Plannen en ontwikkelingen								
	Dorpsplan lithoijen			gereed				
	Tiny Forests							
	Belevingstuin Nuland							
	Keent		herstel sluis	gereed		110000		
	Lithse polder	ecologische verbinding maas/wetering	binnendijken en waterlopen					
	Bakenbomen							gemeente Oss
	Geffense Plas	aanleg vlinderideylle						gemeente Oss
	vrijliggend dijkfietspad ravenstein/keent		meeliften dijkverzwaring				2020/21	ism waterschap
	groen in de stad							gemeente Oss
	Boomplan	bewaarbomen						gemeente Oss
	Ecologische bermen							gemeente Oss
	herinrichting Wildse eendenkooi	herstel eendenkooi met educatieve functie	uitgraven kooiplas, herinrichting kooibos, toegankelijkheid			€ 120.000		cultuurhistorisch element
	Herinrichting waterleidingbossen							ism Brabant water
	Hutten langs de Wetering							
	Naar een soortenrijke sloot	soortbescherming, (egelskop, pijlkruid,	ecol beheer sloten en watergangen			pm		opnemen sloten langs wandelpaden

Bijlage 4: Balans 2018

Stichting Landschapsbeheer Oss

BALANS 2018

activa			passiva		
	2018			2018	
vervoermiddelen	26.678		schulden lang	-	0
afschrijving t/m 2017	3.000		schulden kort		2.712
afschrijving 2018	4.092	19.586	Afdracht BTW	1.962	
gereedschappen		50.000	Donaties	750	
debiteuren		3.903	voorzieningen	-	0
vorderingen		92			
Vordering op Werkplaats	92		vermogen		169.313
banksaldo's SLO		98.372			
kassaldo		72			
totalen		172.025	totalen		172.025

Balans 2018 (vervolg)

Stichting Werkplaats NLC

BALANS 2018

Activa			Passiva		
	2018			2018	
debiteuren		19.821	schulden lang		-
Project N327	19.821		schulden kort		23.843
			Afdracht BTW	23.843	
vorderingen			voorzieningen		98.000
vordering VanTosse			Loonsestraat	3.000	
spaarrekening		21.512	Geffen-Oss	80.000	
			Poelen Maasdijk	15.000	
banksaldo		102.284			
banksaldo spaarrekening		84.108	vermogen		105.882
kassaldo		-			
totalen		227.725	totalen		227.725

Balans 2018 (vervolg)

Stichting Landerij VanTosse

BALANS 2018

activa		passiva	
	2018		2018
		schulden lang	
		schulden kort	539
		Afdracht BTW	539
vorderingen	750	schulden Werkplaats	
debiteuren		NLC	21.512
		voorzieningen	
banksaldo	13.099	vermogen	-7.941
banksaldo spaarrekening			
kassaldo	261		
totalen	14.110	totalen	14.110

Bijlage 5: Baten en lasten

Stichting Landschapsbeheer Oss

BATEN en LASTEN 2018

	INKOMSTEN				UITGAVEN				
	2017	2018	begroot		2017	2018	begroot		
1	Subsidies	5.461,00	5.461,00	5.500,00	1	Bestuurskosten	1.912,95	2.324,87	1.612,00
	_ gemeente Oss	5.461,00	5.461,00	5.500,00		_ algemeen	1.815,93	2.137,48	1.000,00
						_ contributies	97,02	84,34	612,00
2	Stichting Werkplaats NLC	79.070,00	89.443,00	81.200,00		_ bibliotheek	0,00	103,05	0,00
	_ vrijwilligersuren natuurbeheer	66.199,00	55.422,00	60.000,00	2	Financiële administratie	1.673,25	1.481,56	2.350,00
	_ vrijwilligersuren routebeheer	4.815,00	7.580,00	5.000,00		_ bankkosten	270,43	249,08	500,00
	_ vrijwilligersuren overige projecten	0,00	6.449,00	5.000,00		_ administratiekosten	590,82	945,80	1.000,00
	_ vrijwilligersuren kleine projecten	1.225,00	9.690,00	2.500,00		_ accountantskosten	487,50	0,00	500,00
	_ overhead projecten (LVA)	3.250,00	5.000,00	5.000,00		_ boekhoudpakket	324,50	286,68	350,00
	_ vrijwilligersuren opschoondag	2.381,00	4.102,00	2.500,00	3	Machines en materialen	12.708,03	16.972,76	10.750,00
	_ huur kantoor	1.200,00	1.200,00	1.200,00		_ aankoop	9.473,77	11.488,40	7.000,00
						_ materiaal	591,21	1.467,90	1.000,00
3	Stichting Landerij VanTosse	0,00	0,00	0,00		_ onderhoud	2.119,84	3.300,08	2.000,00
	_ vrijwilligersuren landbouw	0,00	0,00	0,00		_ brandstof	523,21	716,38	750,00
	_ vrijwilligersuren markten	0,00	0,00	0,00	4	Transportmiddelen	22.621,71	23.612,31	16.300,00
						_ aankoop/afschrijving	13.494,88	6.578,21	6.000,00
4	Overig	6.779,59	13.821,94	5.250,00		_ onderhoud	3.426,47	7.517,93	4.000,00
	_ vriendenclub	4.175,61	4.640,41	4.500,00		_ belasting	1.415,00	2.071,00	1.700,00
	_ donaties	1.010,00	50,00	250,00		_ verzekering	1.792,91	3.324,89	2.100,00
	_ diensten	150,00	0,00	0,00		_ brandstof	2.492,45	4.120,28	2.500,00
	_ activiteiten	0,00	350,00	0,00	5	Stagiaires	0,00	0,00	0,00
	_ advertenties nieuwsbrief	500,00	340,00	500,00	6	Promotie en communicatie	4.873,97	5.230,08	6.100,00
	_ rente	943,98	55,10	0,00		_ drukkosten nieuwsbrief	3.703,30	4.166,13	4.000,00
	_ Schadeuitkering gereedschap	0,00	8.386,43	0,00		_ verzending nieuwsbrief	948,61	791,92	1.000,00
						_ website	112,56	112,56	100,00
						_ promotie	109,50	159,47	1.000,00

Stichting Werkplaats NLC

BATEN en LASTEN 2018

	INKOMSTEN			UITGAVEN		
	2017	2018	Begroot	2017	2018	Begroot
BEHEER	141.538,45	145.685,00	125.800,00	142.825,60	146.550,35	138.500,00
Natuurbeheer totaal	92.865,15	104.183,71	80.600,00	100.968,09	102.214,21	98.500,00
Natuurbeheer Oss	78.468,90	82.810,00	70.000,00	31.906,06	38.590,03	35.000,00
Bosbeheer Oss	7.366,25	9.308,75	6.100,00	2.449,80	2.918,34	2.500,00
Natuurbeheer derden	7.030,00	12.064,96	4.500,00	166,00	5.231,01	1.000,00
Inzet vrijwilligers				66.446,23	55.474,83	60.000,00
Routebeheer totaal	25.900,00	22.200,00	22.200,00	15.697,73	15.140,92	15.000,00
Routebeheer Oss	25.900,00	22.200,00	22.200,00	10.882,73	7.560,92	10.000,00
Routebeheer derden			0,00	0,00	0,00	0,00
Inzet vrijwilligers				4.815,00	7.580,00	5.000,00
Landelijke opschoondag	13.026,00	10.416,00	13.000,00	9.207,28	13.972,26	10.500,00
Externe kosten				6.826,28	9.870,26	8.000,00
Inzet vrijwilligers				2.381,00	4.102,00	2.500,00
Houthandel	9.747,30	8.885,29	10.000,00	3.157,50	3.507,96	2.000,00
Coördinatie beheer				13.795,00	11.715,00	12.500,00
PROJECTEN	46.605,86	216.058,31	62.000,00	46.319,85	173.743,22	36.500,00
Landschap van Allure	10.712,00	10.153,00	10.000,00			0,00
Overige projecten	29.537,87	182.247,09	40.000,00	37.498,53	120.148,94	25.000,00
Externe kosten				37.498,53	113.699,94	20.000,00
Loonsestraat		0,00	0,00		2.695,20	0,00
Poelen Maasdijk		25.000,00	0,00		8.511,50	0,00
Spaanderstraatsche Akkers		31.766,52	0,00		37.714,89	0,00
Werkgelegenheidsproject		0,00	0,00		1.077,43	0,00
Project N329		0,00	0,00		27.680,76	0,00
Landschapsverbetering Geffen-Oss		125.480,57	0,00		36.020,16	0,00
Inzet vrijwilligers					6.449,00	5.000,00

Stichting Werkplaats NLC
BATEN en LASTEN 2018 (vervolg)

	INKOMSTEN			UITGAVEN		
	2017	2018	Begroot	2017	2018	Begroot
Kleine projecten	6.355,99	23.658,22	12.000,00	5.571,32	48.594,28	6.500,00
Externe kosten				4.346,32	38.904,28	4.000,00
Inzet vrijwilligers				1.225,00	9.690,00	2.500,00
Projectleiding				3.250,00	5.000,00	5.000,00
EXPLOITATIE	54,11	18,43	100,00	2.356,37	1.636,27	2.450,00
Rente	54,11	18,43	100,00			
Huur kantoor				1.200,00	1.200,00	1.200,00
Bestuurs- en bankkosten				324,18	244,50	500,00
Stagiaires				650,00	109,95	500,00
Kantoorinventaris				182,19	81,82	250,00
Saldo				-3.303,40	39.831,90	10.450,00
TOTALEN	188.198,42	361.761,74	187.900,00	188.198,42	361.761,74	187.900,00

Stichting Landerij VanTosse

BATEN en LASTEN 2018

	INKOMSTEN				UITGAVEN		
	2017	2018	begroot		2017	2018	begroot
1 Subsidies	14.000,00	14.000,00	14.000,00	1 Bestuurskosten	594,44	607,70	600,00
_gemeente Oss	14.000,00	14.000,00	14.000,00	_algemeen	384,44	9,80	200,00
_overig	0,00	0,00	0,00	_contributie/lidmaatschappen	210,00	597,90	400,00
				_bibliotheek	0,00	0,00	0,00
2 Landbouw	19.151,35	25.177,37	20.500,00	2 Financiële administratie	113,28	117,32	125,00
_graanakkers spelt	2.875,00	1.816,04	4.000,00	_bankkosten	113,28	117,32	125,00
_graanakkers overig	8.918,75	15.954,26	8.000,00	_administratiekosten	0,00	0,00	0,00
_cranberries	4.571,92	1.675,00	4.500,00	_accountantskosten	0,00	0,00	0,00
_hop	660,68	722,64	1.000,00	_kosten Snelstart	0,00	0,00	0,00
_paddenstoelen	0,00	9,43	0,00	3 Gereedschappen en materialen	398,86	2.429,93	1.450,00
_overig	2.125,00	5.000,00	3.000,00	_gereedschappen	0,00	335,88	500,00
				_materiaal	196,98	1.901,65	500,00
3 Verkoop producten	4.901,00	3.341,94	5.650,00	_onderhoud	61,35	9,58	300,00
_markten en beurzen	1.367,42	533,29	1.500,00	_brandstof	140,53	182,82	150,00
_detailhandel	1.535,27	855,88	2.000,00	4 Transportmiddelen	0,00	0,00	0,00
_horeca	133,84	0,00	150,00	_aanschaf	0,00	0,00	0,00
_contante verkoop	1.864,47	1.952,77	2.000,00	_onderhoud	0,00	0,00	0,00
				_belasting	0,00	0,00	0,00
4 Tuinderij, overig	1.624,29	2.767,78	1.750,00	_verzekering	0,00	0,00	0,00
_vriendenclub	0,00	0,00	0,00	_brandstof	0,00	0,00	0,00
_donaties	0,00	0,00	0,00	5 Bedrijfsvoering	3.280,00	3.600,00	3.300,00
_diensten	457,98	300,00	500,00	_inhuur bedrijfsleider	3.280,00	3.600,00	3.300,00
_verhuur gebouw	0,00	80,99	250,00	_inhuur beheerder	0,00	0,00	0,00
_rondleidingen en workshops	906,88	179,44	500,00	_stagiaires	0,00	0,00	0,00
_gedenkbomen	259,43	2.207,35	500,00	6 Promotie en communicatie	107,28	402,18	300,00
_inzet vrijwilligers	0,00	0,00	0,00	_opmaak digitale nieuwsbrief	0,00	0,00	0,00
				_website	77,28	77,28	100,00
				_folders en promotie-uitingen	30,00	324,90	200,00

Stichting Landerij VanTosse
BATEN en LASTEN 2018 (vervolg)

	INKOMSTEN				UITGAVEN			
	2017	2018	begroot		2017	2018	begroot	
				7	Vrijwilligers	718,28	802,53	850,00
					_ vrijwilligersvergoedingen	94,00	323,90	100,00
					_ kantinevoorzieningen	614,78	478,63	750,00
					_ lief en leed	9,50	0,00	0,00
				8	Huisvesting	1.513,15	1.670,03	3.350,00
					_ inventaris en apparatuur	450,00	204,60	500,00
					_ onderhoud	53,36	44,44	1.750,00
					_ verzekering en gem belasting	97,79	97,79	100,00
					_ energie en water	912,00	1.323,20	1.000,00
					_ telecommunicatie	0,00	0,00	0,00
					_ restafval	0,00	0,00	0,00
				9	Arbozaken	0,00	0,00	100,00
					_ keuring bedrijfsmiddelen	0,00	0,00	0,00
					_ BHV-administratie	0,00	0,00	0,00
					_ cursussen (BHV, EHBO)	0,00	0,00	0,00
					_ persoonlijke bescherming	0,00	0,00	100,00
				10	Landbouw	33.637,07	29.317,54	31.500,00
					_ pacht	8.350,76	10.949,70	8.500,00
					_ loonwerk	18.494,75	13.497,21	17.500,00
					_ zaaigoed, mest ed.	1.989,61	3.291,51	2.000,00
					_ installaties	1.052,86	145,66	1.000,00
					_ inkoop producten	2.124,09	1.433,46	2.500,00
					_ overige kosten	1.625,00	0,00	0,00
				11	Saldo	-685,72	6.339,86	325,00
	Totalen	39.676,64	45.287,09	41.900,00		39.676,64	45.287,09	41.900,00